
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

מתודות ג': הגישה הפסיכו-אנליטית - 3296

תאריך עדכון אחרון 01-10-2023

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 4

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: עבודה סוציאלית

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: שנתי

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ציפי פרי

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: tsipi.pery@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: ימי שלישי 14.00-15.00

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הקורס יתבסס על האסכולה הפסיכואנליטית. בסמסטר הראשון נתמקד בידע תיאורטי של מושגי יסוד מהתיאוריה הפסיכואנליטית, דרך שלושה תאורטיקנים מרכזיים: פרויד, ויניקוט ולאקאן. בסמסטר השני יוקדשו השעורים לסוגיות הקשורות בפרקטיקה המקצועית. לימוד הסוגיה יעשה באמצעות ידע תיאורטי, תיאור מקרה מההכשרה ודיון בכיתה.

מטרות הקורס:

במהלך השיעורים נשאף לשלב בין הידע התיאורטי של התיאוריה הפסיכואנליטית והפרקטיקה המקצועית בשדה של העבודה הסוציאלית. הלמידה תכוון לפתח את יכולת ההבנה, ההקשבה והניתוח הדינמי, וכן ולתרגום של כל אלו לעבודה בשדה הטיפול.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

1. למידה של המושגים התיאורטיים המרכזיים.
2. פיתוח חשיבה ביקורתית ועצמאית על המושגים שנלמדו.
3. יכולת לתרגם את המושגים התיאורטיים לפרקטיקה של עבודה סוציאלית.
4. פיתוח היכולת להבנות מקרה, עם התבוננות על מה שהיה, ועל מה שניתן להיות.
5. פיתוח חשיבה ביקורתית ביחס למקצוע העבודה הסוציאלית, להתנהלות בארגונים השונים ולאופי העבודה בסוכנויות השונות.

דרישות נוכחות (%) :

100

שיטת ההוראה בקורס: שיטה משולבת של הוראה פרונטלית, דיון בכיתה, הצגות מקרה, דוגמאות מהפרקטיקה.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

האוניברסיטה העברית בירושלים
בית הספר לעבודה סוציאלית ולרווחה חברתית ע"ש פאול ברוואלד

מתודות בעבודה סוציאלית (שנה ג')
תשפ"ד - שנת

מורות מתודות ג' בוגר:
ד"ר ציפי פרי
ד"ר אורלי אולשטיין מן
רוני שפירא
יפעת נחמיה וולקוף

מטרת הקורס:

קורס מתודות ג' מבוסס על ביסוס והעצמת הקשר בין השדה וההתנסות המעשית של חברי הקורס לבין התיאוריה והפרקטיקה של העבודה הסוציאלית. בהמשך לקורס מתודות ב' שמבוסס על תיאוריה והמשגתה לשטח, בנוי קורס מתודות ג' מהשדה אל התיאוריה. כך, הוא מתבסס על הבאת מקרים של הסטודנטים מהשטח, והמשגתם תוך לימוד של תיאוריות מרכזיות וטכניקות התערבות בסיסיות, וכל זאת תוך חשיבה ביקורתית וחיבור לעבודה סוציאלית.

מבנה הקורס:

מפגשים שבועיים של הקבוצה (נוכחות חובה), למידה של מאמרים והצגת מקרים בכיתה, מתוך ההכשרה המקצועית.

סמסטר א

סמסטר א ייוחד ללמידה של ארבעה נושאים מרכזיים לתהליך התערבות טיפולי.

שיעור ראשון : הכרות וקווים מנחים ללמידה במהלך השנה: מה בין פסיכואנליזה ועבודה סוציאלית.

1. שיעורים 2-3

בין דיבור לריפוי - מה בין דיבור נפשי לדיבור ריק :
מאמרי חובה

פרויד, ז. (1926). לשאלת האנליזה בידי מי שאינם רופאים. הטיפול הפסיכואנליטי. מגרמנית: ע' רולניק, תל-אביב : הוצאת עם עובד, 2002, עמ' 149-154.
מילר, ז' א. (2001). עצם האנליזה. ירושלים: הוצאת כתר. (פרק מס' 1).
הדר, א. (2001). השיח הטיפולי: פסיכותרפיה אנליטית כתהליך תקשורת. הוצאת דביר : לוד. (עמ' 46-56).

זלדה (2014). פרידה. מתוך : צפור אחוזת קסם. ירושלים : הוצאת עמותת זלדה ויצירתה. עמ' 130-131.

2. שיעורים 4-7

פרקטיקות טיפוליות
מאמרי חובה

פרויד, ז. (1912). עצות לרופא על הטיפול הפסיכואנליטי. הטיפול הפסיכואנליטי. מגרמנית: ע' רולניק, תל-אביב : הוצאת עם עובד, 2002, עמ' 92-98.
זיגמונד, פרויד. (1914). היזכרות, חזרה ועיבוד. בתוך : הטיפול הפסיכואנליטי, זיגמונד פרויד (2007). הוצאת עם עובד, תל אביב. (עמ': 114-119).
ויניקוט, ד.ו. (1960). התיאוריה של יחסי הורה-תינוק. בתוך : עצמי אמיתי, עצמי כוזב (עורך עמנואל ברמן). הוצאת עם עובד : תל-אביב, 2009, עמ' : 178-198.

ויניקוט, ד.ו. (1954). היבטים מטה-פסיכולוגיים וקליניים של רגרסיה בתוך המערך הפסיכואנליטי. בתוך :
עצמי אמיתי, עצמי כוזב (עורך עמנואל ברמן). הוצאת עם עובד : תל-אביב, 2009, עמ' 120-137.

ויניקוט, ד.ו. (1956). מושקעות אמהית ראשונית. בתוך : עצמי אמיתי, עצמי כוזב (עורך עמנואל ברמן).
הוצאת עם עובד : תל-אביב, 2009, עמ' : 153-145.

אוגדן, ת.ה. (2003). מצע הנפש. הוצאת תולעת ספרים: תל-אביב. (פרק 7: האם, התינוק והמצע
בעבודתו של דונלד ויניקוט, עמ' 144-136).

אוגדן, ת. (1997). על החזקה, והכלה, הוויה וחלימה". בתוך: אוגדן, ת. על אי היכולת לחלום. הוצאת
עם עובד.
קייסמנט, פ. (1988). ללמוד מן המטופל. מאנגלית: שאול ברוידא

3. שיעורים 8-9

השימוש ב'עצמי' בטיפול

שיעורים אלו יתייחסו לאופן שבו מהווה ה'עצמי', הן של המטופל והן של העצמי, מקור בלתי נדלה
לתובנות קליניות. במהלך השיעורים האלו נלמד אודות רעיונות ומושגים מרכזיים בעבודה הדינמית
אנליטית, דוגמת: הזדהות השלכתית, העברה והעברה נגדית ועוד.
מאמרי חובה

לנדאו, מ. (1993). מחשבות על מיכל ומוכל. שיחות, כרך ז', חוברת מס' 2, מרץ, עמ' : 109-103.
פרנץ' ר., וסימפסון, פ. (2004). עבודתנו הטובה ביותר מתרחשת כאשר איננו יודעים את אשר אנו
עושים. אנליזה ארגונית-כתב עת ל'יעוץ ארגוני. חוברת מס 7, עמ' 13-21.
ויניקוט, ד.ו. (2010). עצמי אמיתי, עצמי כוזב. שנאה בהעברה נגדית.

בוט-ספיליוס, א. (2001). התנסויות קליניות בהזדהות השלכתית. בתוך: מאמרים קליניים על קליין וביון)
עורך: רובין אנדרסון). הוצאת מודן: תל-אביב, עמ': 120-101.

4. שיעורים 10-11

מהתנגדות לטיפול, להסכמה לטיפול ועד שותפות מרצון
מאמרי חובה

זיגמונד, פרויד. (1890). הטיפול הנפשי. בתוך : הטיפול הפסיכואנליטי, זיגמונד פרויד (2007). הוצאת
עם עובד, תל אביב. (עמ': 59-72).

ויניקוט, ד.ו. (1961). סוגים שונים של פסיכותרפיה. מתוך : הכל מתחיל בבית-מסות מאת
פסיכואנליטיקאי

(עורכים: קליר ויניקוט ור"י שפרד), הוצאת דביר, תל-אביב, 1995. עמ' 85-92. הרצאה שנתנה בפני
האגודה העוסקת באספקטים הסוציאליים והרפואיים של מחלות נפש (MIASMA), קמברידג'.

מיכאל, א. (1989). התנגדות בטיפול. חברה ורווחה, י' (1), 39-47.

סמסטר ב

בסמסטר השני יוקדשו השיעורים לסוגיות הקשורות בפרקטיקה המקצועית. לימוד הסוגיות יעשה
באמצעות מספר הצגות מקרה מתוך ההתנסות של הסטודנטים בהכשרה המעשית .

- לכל אחת מההצגות מקרה יהיו מספר מתדיינים שיתייחסו בשיעור להצגת המקרה באמצעות כתיבת תגובה והצגתה בכיתה.
- בשיעור לאחר הצגת המקרה תתקיים למידה הקשורה במושג או מושגים מרכזיים שעלו מתוך ההצגה והדיון בכיתה.
- בשיעור שבו יוצג הטיפול - הסטודנטית תקריא את השיחה וחמשת הסטודנטיות האחרות יקריאו את ההתדיינות שכתבו אודות הטיפול. לאחר מכן, בזמן שנותר, יתקיים דיון בכיתה.
- השיעור שלאחר מכן יוקדש ללמידה של רעיון/מושג מרכזי שמנחת הקורס תחליט עליו.
- משימות הקורס:
1. נוכחות חובה בכל השיעורים.
 2. קריאת מאמרי החובה של הקורס.
 3. עבודת סיכום סמסטר א' - חלק א' של העבודה המסכמת 30%.
 4. הגשת תרגיל - כתיבת דיון על אחת מהצגות המקרה בכיתה (10%).
 5. עבודת סיכום הקורס- תיאור וניתוח של תהליך ההתערבות עם אחר מהפונים בהכשרה המקצועית בליווי חומרים תיאורטיים (60%).

עבודת סיכום סמסטר א

1. הציגו את השירות שבו אתם עובדים - התייחסו למספר העובדים ולמקצוע שלהם, לאוכלוסיות היעד של השירות, למנדט המקצועי שיש לשירות, לסוג ההתערבויות ולגישה המקצועית המרכזית.
2. הציגו את המטופל:
גיל, השכלה, מצב משפחתי
משפחת המוצא - פרטו על הוריו (גיל, השכלה, עלו/נולדו בארץ, כמה אחים/אחיות יש להם וכדומה).
נסיבות ההכרות של ההורים
המשפחה שהקימו - כמה ילדים נולדו להם
משברים וטראומות מרכזיות (גופניות ונפשיות)
ציינו מאורעות חשובים אחרים
המטופל/ת:
מיקום במשפחה (מבין הילדים)
רקע התפתחותי
השתלבות במסגרות חינוכיות - האם היו אירועים משמעותיים/טראומתיים
שירות בצבא/שירות לאומי/אחר
לימודים/השכלה/השתלבות מקצועית
נסיבות הכרותו עם בן/ת הזוג
המשפחה שהקימו
3. סיבת הפנייה לשירות ופירוט של הסטינג - נסחו את הסיבה המוצהרת שעמה פנה המטופל לקבל עזרה, נסחו את הבעיה המרכזית (או 2-3 בעיות) כפי שאתם רואים זאת, ותארו את הסטינג של תהליך ההתערבות.
4. נסחו את מטרות ההתערבות כפי שהוגדרו על ידכם וביחד עם המטופל.
דונו במטרות ההתערבות באמצעות 1-2 ממאמרי החובה של הקורס + 1-2 מאמרים שמצאתם לבד, הקשורים לבעיה המרכזית של המטופל, או לגורמים מרכזיים ברקע שלו (למשל הגירה, גירושין וכדומה).
אורך העבודה - 5 עמודים, ברוח 1.5.
על העבודה לכלול - דף שער, דף תוכן עניינים, מבוא, דיון ורשימה ב"ב מסודרת.
תרגיל - סמסטר ב
בחרו את אחת ההצגות המקרה הקליניות שהוצגו בכיתה.
נסחו, מתוך הרקע של המטופל ו/או השיחה שהוצגה ו/או אחת ההתדיינות שהוצגו בכיתה סוגיה כלשהי שבה אתם מעוניינים להתמקד.

- א. תארו בקצרה את המטופל.
ב. הגדירו את הבעיה המרכזית, כפי שאתם תופסים אותה.
ג. ערכו דיון בבעיה זו, באמצעות 2 מאמרי חובה מתוך הקורס.
אורך התרגיל - עמוד 1.1. רווח 1.5.

עבודת סיכום שנה

- אפשר לעשות את העבודה על כל אחד מהמטופלים שלכם. ההמלצה שלנו - לעשותה על המטופל שעליו כתבתם את העבודה בסמסטר א.
1. הצגת השירות (ע"ע עבודה סמסטר א)
 2. הצגת המטופל (ע"ע עבודה סמסטר א)
 3. הגדירו את הסטינג של תהליך ההתערבות.
 4. תארו בקצרה (1-2 עמודים) את מהלך ההתערבות - מה היו הסוגיות המרכזיות שבהן עסקתם בכל שלב של ההתערבות? (אפשר לחלק את ההתערבות ל'שלבים', על פי הסוגיות שבהם עסקתם, ו/או על פי תהליך ההתפתחות של ההתערבות/המטופל).
 5. בחרו סוגיה אחת שנראית לכם המרכזית והחשובה ביותר - זו שעומדת בבסיס קשייו של המטופל - ודונו בה, באמצעות חומרים תאורטיים - מאמרי החובה של הקורס ו 3-5 מאמרים נוספים שאותם עליכם למצוא בעצמכם. על המאמרים הללו להיות כאלו שמאפשרים לכם להעמיק את החשיבה ואת הדיון שלכם בסוגיה המרכזית.
על העבודה לכלול - דף שער, דף תוכן עניינים, מבוא, דיון ורשימה ב"ב מסודרת.
אורך העבודה - 8 עמודים, ברווח 1.5 .
סטודנטים עם מוגבלות:

האוניברסיטה העברית ובית הספר לעבודה סוציאלית ולרווחה חברתית רואים חשיבות רבה בהנגשת דרכי ההוראה והשירותים הניתנים לסטודנטים. סטודנטים עם מוגבלויות מוזמנים לפנות למרצה הקורס על מנת לדון איתו/ה על צרכי הנגישות שלהם ועל ההתאמות הנדרשות. שימו לב כי חלק מההתאמות מחייבות אישור של יחידת הנגישות (il.ac.huji.savion@negishut), יחידת האבחון והתמיכה בסטודנטים עם ליקויי למידה והפרעות קשב (il.ac.huji.savion@ldsupport) או המרכז לעיוור משמעותית לתמוך יכולים אשר שונים שירותים מספקות אף אלו יחידות (cb@savion.huji.ac.il). בתהליך הלמידה. על כן, במקביל לפניה למרצה, מומלץ לסטודנטים לפנות ליחידות אלו בהקדם האפשרי.

אתיקה בהגשת משימות:

עבודה חייבת יצירה מקורית של הסטודנט. במקרה בו סטודנטים מגישים את המטלה בשיתוף עם סטודנטים נוספים, האחריות על שמירה על כללי האתיקה חלה על כל אחד ואחת מהמגישים וכל חברי הצוות מחויבים לתרום משמעותית לכתיבת העבודה. תלמיד אינו רשאי לעיין בעבודה/בחינת בית של סטודנט אחר או לשלוח את עבודתו/ בחינת בית שלו לסטודנטים אחרים, אלא אם ניתן היתר מפורש לכך על-ידי מורה הקורס. בבחינת בית, מעבר לאיסור לעיין בבחינת הבית של סטודנט אחר, חל איסור גם על התייעצות בעל פה. טרם כתיבת עבודה/מבחן על הסטודנט יש לעיין בכללי האתיקה שבאתר המודל ולחתום עליהם

מגוון בעבודה סוציאלית: קורס זה מתקיים בבית הספר לעבודה סוציאלית אשר מכבד את גיוון קהל הסטודנטיות והסטודנטים ומבסס תהליך להעמקת ההיכרות בין קבוצות חברתיות שונות בכיתה. תחושת השייכות והנוחות של כל הסטודנטיות והסטודנטים בכיתה היא חשובה ומרכזית. חשוב שנתייחס לגיוון כאל משאב ושצורכי למידה שונים יקבלו מענה הן בכיתה ומחוצה לה.

האוניברסיטה העברית בירושלים
בית הספר לעבודה סוציאלית ולרווחה חברתית ע"ש פאול ברוואלד

מתודות בעבודה סוציאלית (שנה ג')
תשפ"ד - שנת

מורות מתודות ג' בוגר:
ד"ר ציפי פרי
ד"ר אורלי אולשטיין מן
רוני שפירא
יפעת נחמיה וולקוף

מטרת הקורס:
קורס מתודות ג' מבוסס על ביסוס והעצמת הקשר בין השדה וההתנסות המעשית של חברי הקורס לבין התיאוריה והפרקטיקה של העבודה הסוציאלית. בהמשך לקורס מתודות ב' שמבוסס על תיאוריה והמשגתה לשטח, בנוי קורס מתודות ג' מהשדה אל התיאוריה. כך, הוא מתבסס על הבאת מקרים של הסטודנטים מהשטח, והמשגתם תוך לימוד של תיאוריות מרכזיות וטכניקות התערבות בסיסיות, וכל זאת תוך חשיבה ביקורתית וחיבור לעבודה סוציאלית.

מבנה הקורס:
מפגשים שבועיים של הקבוצה (נוכחות חובה), למידה של מאמרים והצגת מקרים בכיתה, מתוך ההכשרה המקצועית.

סמסטר א
סמסטר א ייוחד ללמידה של ארבעה נושאים מרכזיים לתהליך התערבות טיפולי.

שיעור ראשון : הכרות וקווים מנחים ללמידה במהלך השנה: מה בין פסיכואנליזה ועבודה סוציאלית.

1. שיעורים 2-3

בין דיבור לריפוי - מה בין דיבור נפשי לדיבור ריק :
מאמרי חובה

פרויד, ז. (1926). לשאלת האנליזה בידי מי שאינם רופאים. הטיפול הפסיכואנליטי. מגרמנית: ע' רולניק, תל-אביב : הוצאת עם עובד, 2002, עמ' 149-154.
מילר, ז' א. (2001). עצם האנליזה. ירושלים: הוצאת כתר. (פרק מס' 1).
הדר, א. (2001). השיח הטיפולי: פסיכותרפיה אנליטית כתהליך תקשורתי. הוצאת דביר : לוד. (עמ' 46-56).

זלדה (2014). פרידה. מתוך : צפור אחוזת קסם. ירושלים : הוצאת עמותת זלדה ויצירתה. עמ' 130-131.

2. שיעורים 4-7
פרקטיקות טיפוליות

מאמרי חובה

פרויד, ז. (1912). עצות לרופא על הטיפול הפסיכואנליטי. הטיפול הפסיכואנליטי. מגרמנית: ע' רולניק, תל-אביב : הוצאת עם עובד, 2002, עמ' 92-98.
זיגמונד, פרויד. (1914). היזכרות, חזרה ועיבוד. בתוך : הטיפול הפסיכואנליטי, זיגמונד פרויד (2007). הוצאת עם עובד, תל אביב. (עמ': 114-119).
ויניקוט, ד.ו. (1960). התיאוריה של יחסי הורה-תינוק. בתוך : עצמי אמיתי, עצמי כוזב (עורך עמנואל ברמן). הוצאת עם עובד : תל-אביב, 2009, עמ' : 178-198.

ויניקוט, ד.ו. (1954). היבטים מטה-פסיכולוגיים וקליניים של רגרסיה בתוך המערך הפסיכואנליטי. בתוך : עצמי אמיתי, עצמי כוזב (עורך עמנואל ברמן). הוצאת עם עובד : תל-אביב, 2009, עמ' : 120-137.

ויניקוט, ד.ו. (1956). מושקעות אמהית ראשונית. בתוך : עצמי אמיתי, עצמי כוזב (עורך עמנואל ברמן). הוצאת עם עובד : תל-אביב, 2009, עמ' : 145-153.

אוגדן, ת.ה. (2003). מצע הנפש. הוצאת תולעת ספרים: תל-אביב. (פרק 7: האם, התינוק והמצע בעבודתו של דונלד ויניקוט, עמ' 136-144).

אוגדן, ת. (1997). על החזקה, והכלה, הוויה וחלימה". בתוך: אוגדן, ת. על אי היכולת לחלום. הוצאת עם עובד.
קייסמנט, פ. (1988). ללמוד מן המטופל. מאנגלית: שאול ברוידא

3. שיעורים 8-9

השימוש ב'עצמי' בטיפול

שיעורים אלו יתייחסו לאופן שבו מהווה ה'עצמי', הן של המטופל והן של העצמי, מקור בלתי נדלה לתובנות קליניות. במהלך השיעורים האלו נלמד אודות רעיונות ומושגים מרכזיים בעבודה הדינמית אנליטית, דוגמת: הזדהות השלכתית, העברה והעברה נגדית ועוד.

מאמרי חובה

לנדאו, מ. (1993). מחשבות על מיכל ומוכל. שיחות, כרך ז', חוברת מס' 2, מרץ, עמ' : 103-109.
פרנץ' ר., וסימפסון, פ. (2004). עבודתנו הטובה ביותר מתרחשת כאשר איננו יודעים את אשר אנו עושים. אנליזה ארגונית-כתב עת לייעוץ ארגוני. חוברת מס' 7, עמ' 21-13.
ויניקוט, ד.ו. (2010). עצמי אמיתי, עצמי כוזב. שנהא בהעברה נגדית.

בוט-ספיליוס, א. (2001). התנסויות קליניות בהזדהות השלכתית. בתוך: מאמרים קליניים על קליין וביון (עורך: רובין אנדרסון). הוצאת מודן: תל-אביב, עמ': 101-120.

4. שיעורים 10-11

מהתנגדות לטיפול, להסכמה לטיפול ועד שותפות מרצון

מאמרי חובה

זיגמונד, פרויד. (1890). הטיפול הנפשי. בתוך : הטיפול הפסיכואנליטי, זיגמונד פרויד (2007). הוצאת עם עובד, תל אביב. (עמ': 59-72).

ויניקוט, ד.ו. (1961). סוגים שונים של פסיכותרפיה. מתוך : הכל מתחיל בבית-מסות מאת

פסיכואנליטיקאי

(עורכים: קליר ויניקוט ור"י שפרד), הוצאת דביר, תל-אביב, 1995. עמ' 85-92. הרצאה שנתנה בפני

האגודה העוסקת באספקטים הסוציאליים והרפואיים של מחלות נפש (MIASMA), קמברידג'.

מיכאל, א. (1989). התנגדות בטיפול. חברה ורווחה, י' (1), 39-47.

סמסטר ב

בסמסטר השני יוקדשו השיעורים לסוגיות הקשורות בפרקטיקה המקצועית. לימוד הסוגיות יעשה באמצעות מספר הצגות מקרה מתוך ההתנסות של הסטודנטים בהכשרה המעשית. לכל אחת מההצגות מקרה יהיו מספר מתדיינים שיתייחסו בשיעור להצגת המקרה באמצעות כתיבת תגובה והצגתה בכיתה. בשיעור לאחר הצגת המקרה תתקיים למידה הקשורה במושג או מושגים מרכזיים שעלו מתוך ההצגה והדיון בכיתה. בשיעור שבו יוצג הטיפול - הסטודנטית תקריא את השיחה וחמשת הסטודנטיות האחרות יקריאו את ההתדיינות שכתבו אודות הטיפול. לאחר מכן, בזמן שנותר, יתקיים דיון בכיתה. השיעור שלאחר מכן יוקדש ללמידה של רעיון/מושג מרכזי שמנחת הקורס תחליט עליו. משימות הקורס:

1. נוכחות חובה בכל השיעורים.
2. קריאת מאמרי החובה של הקורס.
3. עבודת סיכום סמסטר א' - חלק א' של העבודה המסכמת 30%.
4. הגשת תרגיל - כתיבת דיון על אחת מההצגות המקרה בכיתה (10%)
5. עבודת סיכום הקורס - תיאור וניתוח של תהליך ההתערבות עם אחר מהפונים בהכשרה המקצועית בליווי חומרים תיאורטיים (60%).

עבודת סיכום סמסטר א

1. הציגו את השירות שבו אתם עובדים - התייחסו למספר העובדים ולמקצוע שלהם, לאוכלוסיות היעד של השירות, למנדט המקצועי שיש לשירות, לסוג ההתערבויות ולגישה המקצועית המרכזית.
2. הציגו את המטופל:
גיל, השכלה, מצב משפחתי
משפחת המוצא - פרטו על הוריו (גיל, השכלה, עלו/נולדו בארץ, כמה אחים/אחיות יש להם וכדומה).
נסיבות ההכרות של ההורים
המשפחה שהקימו - כמה ילדים נולדו להם
משברים וטראומות מרכזיות (גופניות ונפשיות)
ציינו מאורעות חשובים אחרים
המטופל/ת:
מיקום במשפחה (מבין הילדים)
רקע התפתחותי
השתלבות במסגרות חינוכיות - האם היו אירועים משמעותיים/טראומתיים
שירות בצבא/שירות לאומי/אחר
לימודים/השכלה/השתלבות מקצועית
נסיבות הכרות עם בן/ת הזוג
המשפחה שהקימו
3. סיבת הפנייה לשירות ופירוט של הסטינג - נסחו את הסיבה המוצהרת שעמה פנה המטופל לקבל עזרה, נסחו את הבעיה המרכזית (או 2-3 בעיות) כפי שאתם רואים זאת, ותארו את הסטינג של תהליך ההתערבות.
4. נסחו את מטרות ההתערבות כפי שהוגדרו על ידכם וביחד עם המטופל.
דונו במטרות ההתערבות באמצעות 1-2 ממאמרי החובה של הקורס + 1-2 מאמרים שמצאתם לבד, הקשורים לבעיה המרכזית של המטופל, או לגורמים מרכזיים ברקע שלו (למשל הגירה, גירושין

וכדומה).

אורך העבודה - 5 עמודים, ברוח 1.5.

על העבודה לכלול - דף שער, דף תוכן עניינים, מבוא, דיון ורשימה ב"ב מסודרת.

תרגיל - סמסטר ב

בחרו את אחת ההצגות המקרה הקליניות שהוצגו בכיתה.

נסחו, מתוך הרקע של המטופל ו/או השיחה שהוצגה ו/או אחת ההתדינויות שהוצגו בכיתה סוגיה כלשהי

שבה אתם מעוניינים להתמקד.

א. תארו בקצרה את המטופל.

ב. הגדירו את הבעיה המרכזית, כפי שאתם תופסים אותה.

ג. ערכו דיון בבעיה זו, באמצעות 2 מאמרי חובה מתוך הקורס.

אורך התרגיל - עמוד 1.1. רוח 1.5

עבודת סיכום שנה

אפשר לעשות את העבודה על כל אחד מהמטופלים שלכם. ההמלצה שלנו - לעשותה על המטופל

שעליו כתבתם את העבודה בסמסטר א.

1. הצגת השירות (ע"ע עבודה סמסטר א)

2. הצגת המטופל (ע"ע עבודה סמסטר א)

3. הגדירו את הסטינג של תהליך ההתערבות.

4. תארו בקצרה (1-2 עמודים) את מהלך ההתערבות - מה היו הסוגיות המרכזיות שבהן עסקתם בכל

שלב של ההתערבות? (אפשר לחלק את ההתערבות ל'שלבים', על פי הסוגיות שבהם עסקתם, ו/או

על פי תהליך ההתפתחות של ההתערבות/המטופל).

5. בחרו סוגיה אחת שנראית לכם המרכזית והחשובה ביותר - זו שעומדת בבסיס קשייו של המטופל -

ודונו בה, באמצעות חומרים תאורטיים - מאמרי החובה של הקורס ו 3-5 מאמרים נוספים שאותם

עליכם למצוא בעצמכם. על המאמרים הללו להיות כאלו שמאפשרים לכם להעמיק את החשיבה ואת

הדיון שלכם בסוגיה המרכזית.

על העבודה לכלול - דף שער, דף תוכן עניינים, מבוא, דיון ורשימה ב"ב מסודרת.

אורך העבודה - 8 עמודים, ברוח 1.5 .

סטודנטים עם מוגבלות:

האוניברסיטה העברית ובית הספר לעבודה סוציאלית ולרווחה חברתית רואים חשיבות רבה בהנגשת

דרכי ההוראה והשירותים הניתנים לסטודנטים. סטודנטים עם מוגבלויות מוזמנים לפנות למרצה הקורס

על מנת לדון איתו/ה על צרכי הנגישות שלהם ועל ההתאמות הנדרשות. שימו לב כי חלק מההתאמות

מחייבות אישור של יחידת הנגישות (il.ac.huji.savion@negishut), יחידת האבחון והתמיכה

בסטודנטים עם ליקויי למידה והפרעות קשב (il.ac.huji.savion@ldsupport) או המרכז לעיוור

משמעותית לתמוך יכולים אשר שונים שירותים מספקות אף אלו יחידות (cb@savion.huji.ac.il).

בתהליך הלמידה. על כן, במקביל לפניה למרצה, מומלץ לסטודנטים לפנות ליחידות אלו בהקדם

האפשרי.

אתיקה בהגשת משימות:

עבודה חייבת יצירה מקורית של הסטודנט. במקרה בו סטודנטים מגישים את המטלה בשיתוף עם

סטודנטים נוספים, האחריות על שמירה על כללי האתיקה חלה על כל אחד ואחת מהמגישים וכל

חברי הצוות מחויבים לתרום משמעותית לכתיבת העבודה. תלמיד אינו רשאי לעיין

בעבודה/בחינת בית של סטודנט אחר או לשלוח את עבודתו/ בחינת בית שלו לסטודנטים אחרים,

אלא אם ניתן היתר מפורש לכך על-ידי מורה הקורס. בבחינת בית, מעבר לאיסור לעיין בבחינת

הבית של סטודנט אחר, חל איסור גם על התייעצות בעל פה.

טרם כתיבת עבודה/מבחן על הסטודנט יש לעיין בכללי האתיקה שבאתר המודל ולחתום עליהם

מגוון בעבודה סוציאלית: קורס זה מתקיים בבית הספר לעבודה סוציאלית אשר מכבד את גיוון קהל הסטודנטיות והסטודנטים ומבסס תהליך להעמקת ההיכרות בין קבוצות חברתיות שונות בכיתה. תחושת השייכות והנוחות של כל הסטודנטיות והסטודנטים בכיתה היא חשובה ומרכזית. חשוב שנתייחס לגיוון כאל משאב ושצורכי למידה שונים יקבלו מענה הן בכיתה ומחוצה לה.

חומר לקריאה נוספת:

מרכיבי הציון הסופי :

הגשת עבודה מסכמת / פרויקט גמר / מטלת סיכום / מבחן בית / רפרט 90 %
מצגת / הצגת פוסטר / הרצאה / סמינר / פרוסמינר / הצעת מחקר 10 %

מידע נוסף / הערות:

במהלך הסמסטר השני, חלק מהתלמידים יציג מקרה מההכשרה. שאר התלמידים יהיו שותפים בקבוצת דיון, כולל הצגת עמדתם בכתב.